ISSN: 2181-4341, IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 9.145, SJIF – 5,431

Muzaffarova Zuhra Mirmuhsin qizi

O'zbekiston Respublikasi

Bank-moliya akademiyasi magistranti

zuhramuzaffarova90@gmail.com

O'ZBEKISTONDA QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA UNING SAMARADORLIKKA TA'SIRI

Annotatsiya. Mazkur maqolada O'zbekistonda qimmatli qog'ozlar bozorida korporativ boshqaruv tizimining rivojlanish tendensiyalari hamda uning korxonalar faoliyati samaradorligiga ta'siri tahlil qilinadi. Tadqiqotda aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvning zamonaviy tamoyillarini joriy etish, axborot shaffofligini oshirish, minoritar aksiyadorlar huquqlarini himoya qilish va kuzatuv kengashlari faoliyatini takomillashtirish masalalari ko'rib chiqiladi. Tadqiqot natijalari O'zbekistonda kapital bozorini rivojlantirish, korporativ boshqaruv standartlarini xalqaro talablarga moslashtirish hamda iqtisodiy samaradorlikni oshirish uchun muhim ilmiy-amaliy xulosalarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: korporativ boshqaruv, qimmatli qog'ozlar bozori, aksiyadorlik jamiyati, investitsion jozibadorlik, axborot shaffofligi, minoritar aksiyadorlar, kuzatuv kengashi, kapital bozori, samaradorlik, korporativ nazorat.

Abstract. This article analyzes the development trends of corporate governance in the securities market of Uzbekistan and its impact on corporate performance efficiency. The study examines the implementation of modern corporate governance principles in joint-stock companies, improvement of transparency, protection of minority shareholders' rights, and enhancement of supervisory board activities. The research findings provide important scientific and practical conclusions for the development of Uzbekistan's capital market, alignment of corporate governance standards with international requirements, and improvement of economic efficiency.

Keywords: corporate governance, securities market, joint-stock company, investment attractiveness, transparency, minority shareholders, supervisory board, capital market, efficiency, corporate control.

Kirish

So'nggi yillarda O'zbekiston iqtisodiyotida kapital bozorini rivojlantirish, investitsiyalarni keng jalb qilish va aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatini modernizatsiya qilish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Qimmatli qog'ozlar bozori mamlakat moliya tizimining muhim segmenti bo'lib, u korxonalarning uzoq muddatli moliyalashtirish manbalarini diversifikatsiya qilish, davlat aktivlarini xususiylashtirish va aholi jamg'armalarini investitsiyaga yo'naltirishda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli mazkur bozorda korporativ boshqaruv tizimining samarali ishlashi investorlar ishonchini shakllantirish va bozor barqarorligini ta'minlashning asosiy sharti hisoblanadi.

O'zbekistonda qimmatli qog'ozlar bozori asosan 1990-yillarda davlat korxonalarini aksiyadorlashtirish jarayonida shakllangan bo'lib, hozirgi kunda uning institutsional bazasi sezilarli darajada yangilanmoqda. Respublikada yagona fond savdo maydoni hisoblangan "Toshkent" Respublika fond birjasi 1994 yilda tashkil etilgan bo'lib, unda aksiyalar va korporativ obligatsiyalar savdosi amalga oshiriladi. 2024 yil holatiga ko'ra birjada 100 dan ortiq emitentlarning qimmatli qog'ozlari muomalada bo'lib, kapital bozori ustidan davlat regulyatori sifatida istiqbolli loyihalar milliy agentligi faoliyat yuritmoqda. Aksiyadorlik jamiyatlari

faoliyatida xalqaro standartlarga mos korporativ boshqaruv kodekslari, kuzatuv kengashlari instituti, mustaqil direktorlar tizimi hamda majburiy axborot oshkor etish mexanizmlari joriy etilmoqda.

Asosiy qism

O‘zbekistonda qimmatli qog‘ozlar bozori so‘nggi yillarda iqtisodiy modernizatsiya jarayonining muhim tarkibiy qismi sifatida jadal rivojlanmoqda. Kapital bozorini rivojlantirish, investitsiya oqimini kengaytirish va davlat aktivlarini xususiylashtirish siyosati aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirishni zarur shartga aylantirdi. Korporativ boshqaruv aksiyadorlar, menejment, kuzatuv kengashi hamda boshqa manfaatdor tomonlar o‘rtasidagi munosabatlarni tartibga solib, korxona faoliyatining shaffofligi, hisobdorligi va samaradorligini ta’minlaydi hamda investorlar ishonchini shakllantiradi.

So‘nggi yillarda amalga oshirilayotgan institutsional islohotlar natijasida korporativ boshqaruvning xalqaro standartlarga yaqinlashuvi kuzatilmoqda. Aksiyadorlik jamiyatlarida mustaqil direktorlar instituti joriy etildi, kuzatuv kengashlarining strategik rolini kuchaytirish bo‘yicha talablar belgilandi hamda korporativ boshqaruv kodeksiga muvofiq faoliyat yuritish amaliyoti kengaytirildi. Bu o‘z navbatida menejment ustidan nazoratni kuchaytirib, strategik qarorlarning uzoq muddatli manfaatlarga mos qabul qilinishini ta’minlamoqda. Natijada korporativ boshqaruv sifati yaxshilangan kompaniyalar kapital bozorida ustunlikka ega bo‘lib, investorlardan moliyaviy resurslarni jalb qilish imkoniyatlari kengaymoqda.

Axborot oshkoraligini ta’minlash korporativ boshqaruv samaradorligining muhim ko‘rsatkichi hisoblanadi. Emitent korxonalar tomonidan moliyaviy hisobotlarni xalqaro moliyaviy hisobot standartlari asosida e’lon qilish, muhim faktlar to‘g‘risidagi axborotni ochiqlash hamda aksiyadorlar bilan muntazam kommunikatsiya olib borish investorlar uchun korxona faoliyati haqida to‘liq tasavvur hosil qilish imkonini beradi. Shaffoflik darajasining oshishi kapital bozoriga bo‘lgan ishonchni mustahkamlab, qimmatli qog‘ozlarga talabning ortishiga olib keladi. 2025-yilda O‘zbekiston fond bozorida savdo hajmining keskin oshishi aynan investorlar faolligining ortgani va axborot shaffofligining kuchaygani bilan izohlanadi.

2025-yil I yarim yillik yakunlariga ko‘ra fond birjasida savdo hajmi keskin oshib, ayrim davrlarda oldingi yillarga nisbatan qariyb 17 barobar o‘sish kuzatildi. 2025-yil II chorakda qimmatli qog‘ozlar bo‘yicha savdo aylanmasi taxminan 9,1 trillion so‘mni tashkil etdi, iyun oyida esa oylik aylanma 4,7 trillion so‘mga yaqinlashdi. Bu ko‘rsatkichlar kapital bozorining faollashib borayotganini hamda investorlar ishtiroki kengayayotganini ko‘rsatadi. Savdo hajmining bunday o‘sishi, avvalo, yirik korxonalarni xususiylashtirish, IPO va SPO dasturlarining kengayishi hamda korporativ obligatsiyalar emissiyasining ortishi bilan bog‘liq.

Bozor kapitalizatsiyasining oshishi ham korporativ boshqaruv sifatining muhim natijasi hisoblanadi. 2025-yil o‘rtalariga kelib O‘zbekiston fond bozorining umumiy kapitalizatsiyasi qariyb 240 trillion so‘mga yetdi. Kapital bozorining yalpi ichki mahsulotga nisbati esa taxminan 15–16 foiz atrofida bo‘lib, bu so‘nggi yillardagi eng yuqori ko‘rsatkichlardan biridir. Mazkur o‘sish kapital bozorining milliy iqtisodiyotdagi rolini kuchaytirib, korxonalar uchun uzoq muddatli moliyalashtirish manbalarini kengaytiradi.

Korporativ boshqaruvning muhim yo‘nalishlaridan biri minoritar aksiyadorlar huquqlarini himoya qilish hisoblanadi. O‘zbekistonda aksiyadorlar umumiy yig‘ilishida masofadan turib ishtirok etish, dividend siyosati to‘g‘risida ma’lumot olish hamda yirik bitimlarni tasdiqlash jarayonida ovoz berish imkoniyatlarining kengaytirilishi investorlar manfaatlarini himoya qilishga xizmat qilmoqda. Bu esa, ayniqsa, xorijiy investorlar uchun muhim omil bo‘lib, kapital bozoriga tashqi investitsiyalar kirib kelishini rag‘batlantiradi hamda qimmatli qog‘ozlar likvidligini oshiradi.

Davlat ulushining yuqoriligi esa korporativ boshqaruv samaradorligiga ikki tomonlama ta’sir ko‘rsatadi. Bir tomondan, davlat yirik strategik korxonalar barqarorligini ta’minlaydi, ikkinchi tomondan esa mustaqil boshqaruv tamoyillarining to‘liq amalga oshirilishini cheklashi mumkin. Hozirgi kunda ko‘plab aksiyadorlik jamiyatlarida nazorat paketi davlatga tegishli bo‘lib

qolmoqda, bu esa kuzatuv kengashlarining mustaqilligi va bozor tamoyillariga asoslangan boshqaruvning to‘liq shakllanishiga to‘sqinlik qilishi mumkin.

Korporativ obligatsiyalar bozorining rivojlanishi ham boshqaruv sifati bilan chambarchas bog‘liq. Investorlar obligatsiyalarni sotib olishdan oldin emitentning moliyaviy barqarorligi, risklarni boshqarish tizimi va boshqaruv shaffofligini baholaydi. Kuchli korporativ boshqaruv tizimiga ega kompaniyalar uchun qarz kapitalini jalb qilish osonlashadi va foiz stavkalari nisbatan past bo‘ladi. Natijada korxonalar investitsiya loyihalarini kengaytirish va ishlab chiqarish hajmini oshirish imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Korporativ boshqaruvning rivojlanishi korxonalar samaradorligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Shaffof va hisobdor boshqaruv tizimi mavjud bo‘lgan kompaniyalarda aktivlardan foydalanish samaradorligi, rentabellik darajasi hamda bozor qiymati yuqori bo‘ladi. Bundan tashqari, bunday korxonalar bank kreditlari va kapital bozoridan moliyalashtirishni jalb qilishda ustunlikka ega bo‘ladi. Bu esa ishlab chiqarish hajmining oshishi, innovatsion faoliyatning faollashuvi va raqobatbardoshlikning kuchayishiga olib keladi.

Shu bilan birga, O‘zbekistonda korporativ boshqaruvni rivojlantirish yo‘lida ayrim muammolar ham mavjud. Institutsional investorlar ulushining pastligi, fond bozori likvidligining yetarli emasligi hamda ayrim korxonalarda axborot oshkoraligining to‘liq ta’minlanmaganligi bozorning chuqurlashuvini sekinlashtirmoqda.

1-jadval.

O‘zbekistonda qimmatli qog‘ozlar bozori rivojlanishining asosiy ko‘rsatkichlari (2024–2025 yy.)

№	Ko‘rsatkich nomi	2024 yil	2025 yil (so‘nggi ma’lumot)	O‘zgarish tendensiyasi
1	Fond bozori savdo hajmi (yillik)	≈ 3–4 trln so‘m	> 9 trln so‘m (II chorak)	Keskin o‘sish
2	Oylik savdo aylanmasi (maksimal)	≈ 0,5 trln so‘m	≈ 4,7 trln so‘m	~9 barobar oshgan
3	Savdo hajmining o‘sish sur’ati	—	Ayrim davrlarda 17 barobar	Juda yuqori
4	Bozor kapitalizatsiyasi	≈ 210 trln so‘m	≈ 240 trln so‘m	Barqaror o‘sish
5	Kapitalizatsiyaning YAIMga nisbati	≈ 14 %	≈ 15–16 %	O‘sish
6	Davlat ulushi yuqori bo‘lgan AJlar ulushi	Yuqori	Yuqori	Saqlanib qolgan
7	IPO va SPO operatsiyalari soni	Cheklangan	Ko‘paymoqda	Faollashuv
8	Korporativ obligatsiyalar emissiyasi	Past	O‘sib bormoqda	Rivojlanish bosqichi

Manba: Respublika fond birjasi ma’lumotlari, kapital bozori statistik hisobotlari hamda ochiq rasmiy tahliliy materiallar asosida tuzildi.

Jadval ma’lumotlari O‘zbekistonda qimmatli qog‘ozlar bozori so‘nggi yillarda jadal rivojlanish bosqichiga o‘tganini yaqqol ko‘rsatadi. Eng avvalo, savdo hajmlarining keskin oshishi kapital bozorining faollashganidan dalolat beradi. 2024-yilda umumiy savdo hajmi bir necha trillion so‘m darajasida bo‘lgan bo‘lsa, 2025-yilning o‘zida ayrim choraklarda bu ko‘rsatkich 9 trillion so‘mdan oshgan. Bu esa investorlar sonining ortgani, yirik bitimlar hajmining kengaygani hamda bozorga yangi emitentlar kirib kelganini anglatadi.

Oylik savdo aylanmasining rekord darajada oshishi ayniqsa muhim tendensiya hisoblanadi. Agar avvalgi yillarda bir oyda o‘rtacha yarim trillion so‘m atrofida savdo amalga oshirilgan bo‘lsa, 2025-yilda ayrim oylarda bu ko‘rsatkich 4–5 trillion so‘mga yetdi. Bunday keskin o‘sish IPO, SPO va yirik paketlar savdosining faollashuvi, shuningdek, institutsional investorlar ishtirokining kengayishi bilan bog‘liq.

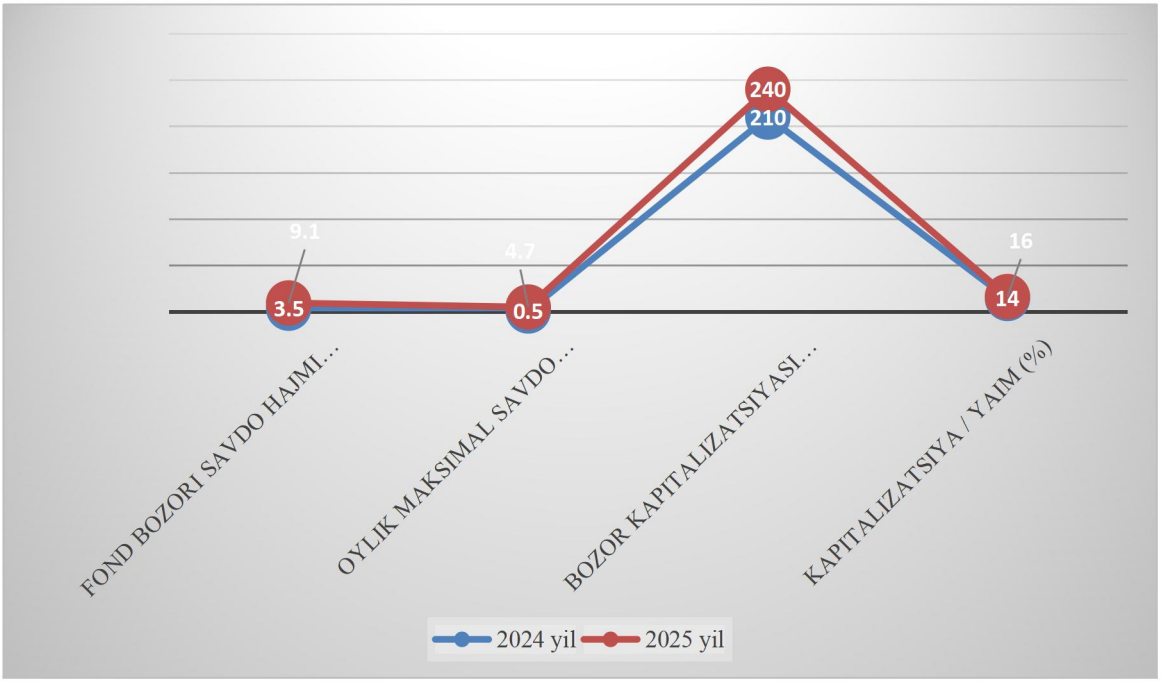
Savdo hajmining ayrim davrlarda 17 barobargacha oshgani kapital bozorining transformatsiya bosqichida ekanini ko‘rsatadi. Bu jarayon davlat aktivlarini xususiylashtirish, yirik korxonalarni ochiq savdoga chiqarish hamda bozor infratuzilmasining modernizatsiyasi bilan izohlanadi. Savdo faolligining bunday darajada oshishi korporativ boshqaruv sifati investorlar uchun tobora muhim omilga aylanayotganini ham anglatadi.

Kapitalizatsiyaning YAIMga nisbati 15–16 foiz atrofida bo‘lishi kapital bozorining milliy iqtisodiyotdagi rolini oshib borayotganini bildiradi. Rivojlangan mamlakatlarda bu ko‘rsatkich ancha yuqori bo‘lsa-da, O‘zbekiston uchun mazkur daraja kapital bozorining faol rivojlanayotganini ko‘rsatadi. Bu ko‘rsatkichning o‘sishi korporativ boshqaruv tizimi takomillashgani sari kapital bozorining iqtisodiy o‘sishga qo‘shayotgan hissasi ortishini anglatadi.

Davlat ulushining yuqori darajada saqlanib qolayotgani esa bozor rivojlanishining o‘ziga xos xususiyatidir. Ko‘plab yirik aksiyadorlik jamiyatlarida nazorat paketi davlatga tegishli bo‘lib qolmoqda. Bu holat bir tomondan strategik barqarorlikni ta’minlasa, ikkinchi tomondan korporativ boshqaruvning to‘liq bozor tamoyillari asosida shakllanishini cheklashi mumkin.

IPO va SPO operatsiyalarining ko‘payishi kapital bozorining chuqurlashayotganini bildiradi. Yirik korxonalarni ommaviy savdoga chiqarish jarayonida shaffoflik, moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlarga mosligi va korporativ boshqaruv sifati asosiy talab sifatida qo‘yiladi. Shu sababli IPO jarayonlari korporativ boshqaruvni takomillashtirishning eng kuchli omillaridan biri hisoblanadi.

Korporativ obligatsiyalar emissiyasining ortib borishi esa korxonalar bank kreditlariga muqobil ravishda kapital bozoridan qarz mablag‘larini jalb qilishni boshlaganini ko‘rsatadi. Bu jarayon iqtisodiyotda uzoq muddatli moliyalashtirish manbalarini kengaytiradi hamda moliya tizimining diversifikatsiyasiga xizmat qiladi. Biroq obligatsiyalar bozorining to‘liq rivojlanishi emitentlarning moliyaviy barqarorligi va boshqaruv sifati bilan bevosita bog‘liq.

1-rasm. O‘zbekistonda qimmatli qog‘ozlar bozori rivojlanishining asosiy ko‘rsatkichlari (2024–2025 yy.)

Manba: Respublika fond birjasi (“Toshkent” RFB) ma’lumotlari, Kapital bozorini rivojlantirish agentligi statistik hisobotlari hamda ochiq rasmiy tahliliy materiallar asosida tuzildi.

Diagrammada O‘zbekiston qimmatli qog‘ozlar bozori rivojlanishining eng muhim makroko‘rsatkichlari — savdo hajmi, oylik aylanma, bozor kapitalizatsiyasi hamda kapitalizatsiyaning YAIMga nisbati aks ettirilgan. 2024–2025 yillar oralig‘ida barcha ko‘rsatkichlar bo‘yicha sezilarli o‘sish kuzatilgani kapital bozorining faollashganidan dalolat beradi.

Xususan, fond bozori savdo hajmining bir necha barobar oshishi investorlar sonining ortgani, yirik aksiyalar paketlari savdosining faollashgani hamda IPO va SPO operatsiyalarining kengaygani bilan bog‘liq. Oylik savdo aylanmasining keskin ko‘payishi esa bozor likvidligining oshganini va qisqa muddatda katta hajmdagi operatsiyalar amalga oshirilayotganini ko‘rsatadi.

Bozor kapitalizatsiyasining ortishi aksiyadorlik jamiyatlari umumiy bozor qiymatining oshib borayotganini, ya’ni kompaniyalar aktivlarining investorlarga nisbatan jozibadorligi kuchayganini anglatadi. Kapitalizatsiyaning YAIMga nisbati o‘sishi esa kapital bozorining milliy iqtisodiyotdagi rolini tobora ortib borayotganidan dalolat beradi.

Mazkur tendensiyalar korporativ boshqaruv tizimining takomillashuvi bilan ham chambarchas bog‘liq. Shaffoflikning oshishi, moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlarga mos ravishda e’lon qilinishi, aksiyadorlar huquqlarining himoya qilinishi hamda kuzatuv kengashlari faoliyatining kuchayishi investorlar ishonchini mustahkamlaydi. Natijada kapital bozoriga ichki va tashqi investitsiyalar oqimi ortadi hamda korxonalar uchun uzoq muddatli moliyalashtirish manbalari kengayadi.

Xulosa

O‘zbekistonda qimmatli qog‘ozlar bozorining so‘nggi yillardagi jadal rivojlanishi korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish bilan bevosita bog‘liq ekanligi tahlillar asosida aniqlandi. Kapital bozorida savdo hajmlarining keskin oshishi, bozor kapitalizatsiyasining ortishi hamda kapitalizatsiyaning YAIMga nisbati yuqorilab borishi aksiyadorlik jamiyatlarida shaffoflik, hisobdorlik va investorlar huquqlarini himoya qilish mexanizmlarining kuchayib borayotganini ko‘rsatadi. Ayniqsa, IPO va SPO jarayonlarining kengayishi, korporativ obligatsiyalar emissiyasining ortishi hamda moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlarga moslashtirilishi korporativ boshqaruv sifatiga qo‘yiladigan talablarni keskin oshirdi.

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, samarali korporativ boshqaruv tizimi mavjud bo‘lgan kompaniyalar kapital bozoridan moliyaviy resurslarni jalb qilishda ustunlikka ega bo‘lib, ularning investitsion jozibadorligi, bozor qiymati va moliyaviy barqarorligi yuqori bo‘ladi. Bu esa nafaqat alohida korxonalar, balki butun iqtisodiyot uchun ijobiy natijalar keltirib chiqaradi. Kapital bozorining rivojlanishi bank kreditlariga qaramlikni kamaytiradi, uzoq muddatli investitsiya manbalarini kengaytiradi hamda iqtisodiy o‘sishni jadallashtiradi.

Shu bilan birga, O‘zbekistonda korporativ boshqaruvni rivojlantirish jarayonida ayrim tizimli muammolar ham saqlanib qolmoqda. Xususan, ko‘plab yirik aksiyadorlik jamiyatlarida davlat ulushining yuqoriligi, institutsional investorlar ulushining yetarli emasligi, fond bozori likvidligining cheklanganligi hamda ayrim korxonalarda axborot oshkoraligining to‘liq ta’minlanmaganligi bozorning chuqurlashuviga to‘sqinlik qilmoqda. Bundan tashqari, professional boshqaruv kadrlarining yetishmasligi va korporativ madaniyatning yetarlicha shakllanmaganligi ham muhim omillardan biri hisoblanadi.

Umuman olganda, korporativ boshqaruv tizimining izchil rivojlanishi O‘zbekiston qimmatli qog‘ozlar bozori barqaror o‘sishining asosiy sharti hisoblanadi. Xalqaro standartlarga mos, shaffof va samarali boshqaruv tizimini shakllantirish kapital bozorining raqobatbardoshligini oshiradi, investorlar ishonchini mustahkamlaydi hamda iqtisodiyotga to‘g‘ridan-to‘g‘ri va portfel investitsiyalar oqimini ko‘paytiradi. Kelgusida davlat ulushini bosqichma-bosqich qisqartirish, institutsional investorlar faoliyatini kengaytirish hamda zamonaviy korporativ boshqaruv amaliyotlarini joriy etish orqali O‘zbekiston kapital bozorining mintaqaviy va global moliya tizimidagi o‘rni yanada mustahkamlanadi.

Takliflar

1. Korporativ boshqaruvning xalqaro standartlarini to‘liq joriy etish**.**

Aksiyadorlik jamiyatlarida mustaqil direktorlar ulushini oshirish, kuzatuv kengashlarining strategik rolini kuchaytirish hamda manfaatlar to‘qnashuvini oldini olish mexanizmlarini takomillashtirish zarur. Bu choralar investorlar ishonchini mustahkamlab, kompaniyalarning kapital bozoridan mablag‘ jalb qilish imkoniyatlarini kengaytiradi.

2. Axborot oshkoraligi va moliyaviy hisobot sifatini oshirish.

Emitent korxonalar tomonidan xalqaro moliyaviy hisobot standartlari (IFRS) asosida tayyorlangan hisobotlarni o‘z vaqtida e’lon qilish, muhim faktlar to‘g‘risida tezkor axborot berish hamda investorlar bilan ochiq kommunikatsiya tizimini rivojlantirish kapital bozorining shaffofligini ta’minlaydi.

3. Minoritar aksiyadorlar huquqlarini himoya qilishni kuchaytirish**.**

Elektron ovoz berish tizimlarini keng joriy etish, dividend siyosatini aniq belgilash, aksiyadorlar umumiy yig‘ilishlarining ochiqligini ta’minlash hamda yirik bitimlarni tasdiqlashda barcha aksiyadorlarning ishtirokini kafolatlash kichik investorlarning bozorga kirishini rag‘batlantiradi.

4. Davlat ulushini bosqichma-bosqich qisqartirish va IPO jarayonlarini kengaytirish**.** Yirik davlat korxonalarini ommaviy savdoga chiqarish kapital bozorining chuqurlashuviga, likvidlikning oshishiga hamda korporativ boshqaruv talablarining kuchayishiga olib keladi. Bu esa bozor tamoyillariga asoslangan boshqaruv tizimini shakllantiradi.

5. Institutsional investorlar ulushini oshirish. Pensiya jamg‘armalari, investitsiya fondlari va sug‘urta kompaniyalarining kapital bozoridagi faoliyatini rag‘batlantirish bozor barqarorligini ta’minlaydi hamda uzoq muddatli investitsiyalar hajmini ko‘paytiradi.

6. Korporativ obligatsiyalar bozorini rivojlantirish**.** Kompaniyalar uchun obligatsiyalar chiqarish tartibini soddalashtirish, kredit reytingi tizimini rivojlantirish hamda investorlar uchun soliq imtiyozlarini qo‘llash korxonalarning muqobil moliyalashtirish manbalarini kengaytiradi.

7. Fond bozori infratuzilmasini modernizatsiya qilish**.** Savdo tizimlarini raqamlashtirish, hisob-kitob va kliring mexanizmlarini takomillashtirish hamda investorlar uchun onlayn platformalarni rivojlantirish bozor operatsiyalarining tezligi va ishonchliligini oshiradi.

Manbalar ro’yxati:

1. OECD. G20/OECD Principles of Corporate Governance (2023). — Paris: OECD Publishing.
2. OECD. Roadmap for Sustainable Investment Policy Reforms in Uzbekistan. — Paris: OECD Publishing.
3. OECD. Responsible Business Conduct for Sustainable Infrastructure in Kazakhstan, Mongolia and Uzbekistan**.** — Paris: OECD Publishing.
4. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Corporate Governance in Transition Economies: Uzbekistan Assessment Report**.** — London: EBRD.
5. O‘zbekiston Respublikasi Davlat aktivlarini boshqarish agentligi. Korporativ boshqaruv kodeksi**.** — Toshkent.
6. Corporate Governance in Listed Companies: A Comparative Analysis of Uzbekistan’s System with International Standards and Recommendations for Reform**.** — Ilmiy maqola.
7. Analysis of Assessment of the Corporate Governance System: National and International Ratings with a Focus on Uzbekistan. — Ilmiy maqola.
8. Aminov M. Company Equity Ownership and Share Capital: A Legal and Economic Analysis**.** — Ilmiy maqola.
9. Implementation and Development of Corporate Governance System in Uzbekistan. — Ilmiy maqola.
10. OECD. Corporate Governance Publications Series**.** — Paris: OECD Publishing.